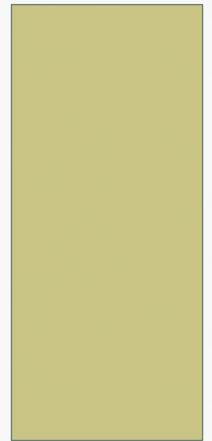

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΒΙΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΜΕ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΥΙΑΝΝΗ, PSY.D.
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ,
ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΜΜΕ

- Παιδιά μεταξύ ηλικιών 2 και 18:
 - Μέσο όρο 5.5 ώρες ανά ημέρα
 - Τηλεόραση
 - Ηλεκτρονικά παιχνίδια
 - Ιντερνέτ
 - Άλλη χρήση ΜΜΕ
 - Συνήθως εμπλέκονται σε διάφορες δραστηριότητες ταυτόχρονα

(Saleem et al, 2012, Kaiser Family Foundation «Kids & Media @ The New Millennium», 1999)

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

- Τα παιδιά μπορεί να
 - Γίνουν λιγότερο ευαίσθητα στον πόνο και τη δυστυχία των άλλων.
 - Νιώσουν περισσότερο φοβισμένα για τον κόσμο γύρω τους.
 - Πιθανότερο να συμπεριφερθούν με επιθετικό τρόπο ή επιβλαβή τρόπο προς άλλους.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

- Media Violence Commission of the International Society for Research on Aggression (ISRA; 2012):
 - “Κατά τα τελευταία 50 χρόνια, ένας μεγάλος αριθμός μελετών που έχουν διεξαχθεί σε όλο τον κόσμο έχουν δείξει ότι η παρακολούθηση βίαιων πράξεων στην τηλεόραση, η παρακολούθηση ταινιών βίας, ή τα βίαια βιντεοπαιχνίδια αυξάνουν την πιθανότητα για επιθετική συμπεριφορά.”
- The American Academy of Pediatrics’ Policy Statement on Media Violence (2009):
 - “Εκτενή ερευνητικά στοιχεία δείχνουν ότι η βία στα μέσα ενημέρωσης μπορεί να συμβάλουν στην επιθετική συμπεριφορά, στην απευαισθητοποίηση στη βία, σε εφιάλτες και φόβο (του παιδιού) να υποστεί κακό.”

ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

- 15+ μετα-αναλυτικές μελέτες με θέμα την σχέση βίας στα ΜΜΕ και επιθετικότητας
 - Όλες έδειξαν ότι μεγαλύτερη προβολή σε βία μέσω των ΜΜΕ προβλέπει στατιστικά μεγαλύτερη επιθετικότητα από το θεατή.
 - Η έκθεση στη βία των μέσων ενημέρωσης μπορεί να αυξήσει όχι μόνο την επιθετική συμπεριφορά σε μια ποικιλία μορφών, αλλά και επιθετική σκέψη, επιθετικά συναισθήματα, φυσιολογική διέγερση, και να μειώσει τη θετική κοινωνική συμπεριφορά.

(Anderson et al., 2003; Bushman & Huesmann, 2006; Huesmann, 2007; Huesmann & Kirwil, 2007)

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

- Φοβίες
- Άγχος
- Διαταραχές ύπνου
- Εφιάλτες
- Κατάθλιψη
- Bullying
- Μετα-τραυματικό στρες
- Κοινωνική απομόνωση

(AAP, 2009)

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

- Μάθηση (δηλ. Learning by viewing/doing)
- Απευαισθητοποίηση στη βία
- Διαπροσωπική επιθετικότητα
 - Μη διάκριση μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας
 - Όσο πιο ρεαλιστική η βία, τόσο μεγαλύτερη η ανοχή της βίας και μαθημένη ως αποδεκτή αντίδραση
 - Ιδιαίτερα προβληματική η συσχέτιση βίας με θετικά συναισθήματα (π.χ., σεξουαλικό πλαίσιο και βία στα κόμικς)
 - Ο κόσμος ως μη ασφαλής, επικίνδυνος

(AAP, 2009)

ΕΝΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ

- Gentile & Bushman (2012):
 - Η έκθεση σε βία μέσω των ΜΜΕ 1 από 6 παράγοντες επικινδυνότητας για πρόγνωση μετέπειτα επιθετικότητας σε δείγμα παιδιών (ηλικίες 7-11)
 - Καλύτερη πρόβλεψη μελλοντικών επεισοδίων επιθετικότητας σε παιδιά δημοτικού
 1. Ιστορικό επιθετικότητας
 2. Έκθεση σε βία μέσω των ΜΜΕ
 3. Ιστορικό θυματοποίησης επιθετικότητας
 - Η έκθεση σε βία μέσω των ΜΜΕ **δεν είναι ο μόνος παράγοντας κινδύνου** για επιθετικότητα ή ακόμα και ο πιο σημαντικός παράγοντας κινδύνου, **αλλά είναι ένας σημαντικός παράγοντας κινδύνου.**
 - **Πιο εύκολο να ελεγχθεί!**

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ

- Giordano & Stan (1992) «η απλή κάλυψη των θεμάτων που επηρεάζουν τα παιδιά τοποθετεί τους δημοσιογράφους στο ρόλο του συνηγόρου.»
- Μέθοδος αντίληψης και παρουσίασης των παιδιών και των νέων από τα ΜΜΕ – π.χ., σε θέματα πειθαρχίας και βίας/κακοποίησης – αντανακλά και καθορίζει τις κοινωνικές αντιλήψεις (δηλ. τι είναι αποδεκτό και μη) (Franklin & Horwath, 1996)
- Τα ΜΜΕ δεν πρέπει απλά να εστιάσουν στο θέμα της παιδικής κακοποίησης, αλλά να επιστήσουν την προσοχή στις αντιλήψεις και τη θέση των παιδιών και νέων στην κοινωνία (Goddard & Saunders, 2001).
- Συνήθως: θύματα, εκτός ελέγχου ή κακά, χαριτωμένα, με διαφορετική εμφάνιση, ή εστίαση στην ενηλικίωση, ως βάρος, ακριβά, ως εξαρτημένα από ενήλικες
- Αντί του μελλοντικοί ενήλικες (δηλ. σημαντικότερη επένδυση της κοινωνίας), υπεύθυνοι πολίτες, ή αυτόνομα άτομα με δικαιώματα.

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

- Συνήθως αναφέρονται οι πιο αλλόκοτες περιπτώσεις κακοποίησης
 - Ευκαιρία για προβολή «ανθυγιεινών» ιστοριών
 - Αστοχίες του συστήματος προστασίας έρχονται στο φως
- Η υπεύθυνη κάλυψη από τα ΜΜΕ της κακοποίησης των παιδιών και την προστασία των παιδιών είναι απαραίτητη.
- Τα παιδιά που χρειάζονται προστασία από τις πράξεις και παραλείψεις των ενηλίκων σπάνια μπορεί να μιλούν από μόνοα τους.
- Παρόλα αυτά, η αποκάλυψη πληροφοριών (π.χ., ταυτότητας) δεν είναι απαραίτητη για την κάλυψη.
- Το δικαίωμα του παιδιού στην προστασία της ιδιωτικής του ζωής δεν έχει τύχει της δέουσας προσοχής.

(Goddard & Saunders, 2001)

ΜΜΕ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Πρόληψη = αλλαγή ατομικών και κοινωνικών πεποιθήσεων, πιστεύω και περιστάσεων που επιτρέπουν στο να συμβεί η κακοποίηση
 - Κόστος Vs Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση
 - Καμπάνιες εκπαίδευσης και πρόληψης με εστίαση τα παιδιά και τους νέους που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες και που επιστούν την προσοχή τους σε πηγές για περισσότερη πληροφόρηση, βοήθεια και στήριξη.
 - Παραδείγματα:
 - “Children: An investment that’s guaranteed to grow”
 - Στόχος οι επιχειρηματίες
 - Διαφημίσεις με εστίαση το παιδί ως «επένδυση» σε τηλεόραση, επιχειρηματικά περιοδικά
 - Ταινίες, ντοκιμαντέρ, θεατρικά έργα
 - “Some secrets you have to talk about” – στόχος τα παιδιά και η αποκάλυψη της κακοποίησης

(Saunders & Goddard, 2002)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- American Academy of Pediatrics (2009). Policy Statement—Media Violence. *Pediatrics*, 124 (5), 1495 – 1503.
- Anderson CA, Shibuya A, Ihori N, et al. (2010). Violent video game effects on aggression, empathy, and prosocial behavior in eastern and western countries: a meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 136, 151-173.
- Gentile DA, Bushman BJ. (2012) Reassessing media violence effects using a risk and resilience approach to understanding aggression. *Psychology of Popular Media Culture*, 1:138-151.
- Goddard, C. & Saunders, B.J. (2001). Child Abuse and the Media. *NCPC Issues No. 14*
- Kaplan, A. (2012). Violence in the Media: What Effects on Behavior? *Psychiatric Times*.
- Kaiser Family Foundation. (1999). *Kids & media @ the new millennium*. Menlo Park, CA. Available at www.kff.org/topics.cgi?year=1999.
- Saleem M, Anderson CA. The good, the bad, and the ugly of electronic media. In: Dvoskin J, Skeem JL, Novaco RW, Douglas KS, eds. *Applying Social Science to Reduce Violent Offending*. New York: Oxford University Press; 2012:83-101.
- Saunders, B.J. & Goddard, C. (2002). The role of mass media in facilitating community education and child abuse prevention strategies. *NCPC Issues No. 16*.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Στοιχεία επικοινωνίας:
ekarayia@ucy.ac.cy
Τηλ. 22892022